

Rapport
Opleidingsbeoordeling volgens Beperkt Kader

Bachelor Algemene Sociale Wetenschappen

Universiteit van Amsterdam

Inhoud van het verslag

1. Samenvatting van de beoordeling	2
2. Proces van beoordeling	4
3. Gegevens over de opleiding	6
4. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard.....	7
4.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten	7
4.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	9
4.3 Standaard 3: Toetsing	12
4.4 Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	14
5. Overzicht van beoordelingen.....	15
6. Aanbevelingen.....	16

1. Samenvatting van de beoordeling

Het visitatiepanel heeft de opleiding Bachelor Algemene Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam beoordeeld aan de hand van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling van de NVAO van 20 december 2016. In deze samenvatting geeft het panel de voornaamste overwegingen weer die tot deze beoordeling hebben geleid.

Het panel is zeer te spreken over de doelstellingen van de opleiding en de wijze waarop deze zijn uitgewerkt. Deze omvatten de disciplinaire basis van de verschillende sociale wetenschappen en de opbouw van daaruit naar de interdisciplinaire benadering van sociaalwetenschappelijke vraagstukken. Het panel waardeert ook de probleemgerichte aanpak en de thema's duurzaamheid en diversiteit die de opleiding daarvoor heeft gekozen.

De opleiding overweegt een naamsverandering. Het panel zou een naamsverandering begrijpen die het interdisciplinaire karakter van de opleiding beter tot uiting zou brengen.

Het domeinspecifieke referentiekader dat de opleidingen van de Universiteit van Amsterdam en van de Universiteit Utrecht hebben opgesteld, is in de ogen van het panel een overtuigende beschrijving van het domein. Het panel prijst het initiatief om tot dit kader te komen en het resultaat dat de opleidingen in deze hebben bereikt.

Het panel is positief over het streven van de opleiding studenten op te leiden voor zowel posities in het onderzoek als in het professionele werkveld, ook al zal dat voor velen van hen pas na de opvolgende masteropleiding van toepassing zijn.

Het panel acht de beoogde leerresultaten goed afgestemd op de doelstellingen en ziet deze als goed en zeer compleet uitgewerkt. De beoogde leerresultaten beantwoorden aan het niveau van de bachelor.

De door de opleiding uitgevoerde vergelijking met soortgelijke opleidingen in Nederland en daarbuiten wordt door het panel gewaardeerd. Het panel moedigt de opleiding aan de samenwerking met andere interdisciplinaire opleidingen voort te zetten, omdat zulks tot versterking van de opleiding kan leiden.

Het panel acht de organisatie van de opleiding op zich in orde maar ziet wel het nadeel dat de opleiding geen eigen afdeling heeft. Dat beperkt de interactie tussen de docenten.

Zowel het bestaande als het nieuwe curriculum stemmen overeen met de beoogde leerresultaten. Het panel beschouwt het nieuwe curriculum van de opleiding als een stevige stap voorwaarts waarbij het bestaande curriculum overigens niet ontoereikend is. De leerlijnen die nu ingevoerd zijn, doen recht aan de verschillende componenten van kennis en vaardigheden (theorie, methodologie, academische vaardigheden, interdisciplinariteit) die de studenten zouden moeten leren en geven structuur en samenhang aan het curriculum. Het panel waardeert onder meer de integratiepractica en het stevige onderwijs in statistiek en methodologie. De opleiding zou volgens het panel wel meer internationale, interdisciplinaire literatuur kunnen aanbieden.

Het panel ziet de docenten als een enthousiast en krachtig team. Het panel acht de vakinhoudelijke kennis van de docenten beslist naar behoren. Het aandeel gepromoveerde docenten en het aandeel docenten met een BKO is evenwel te beperkt. Het panel beveelt aan dit te verbeteren.

Het panel beschouwt de toelatingseisen en de toelatingsprocedure als toereikend.

Het panel acht de didactische vormgeving van de opleiding en de werkvormen naar behoren. De student-docentratio en het aantal contacturen blijven binnen aanvaardbare grenzen, hoewel deze geoptimaliseerd kunnen worden. De studiebelasting is gepast. Het panel beschouwt de studiebegeleiding als adequaat. Het panel beveelt wel aan het studierendement te verbeteren.

Het panel waardeert het beleid van de opleiding inzake toetsing en examinering en het functioneren van de examencommissie. Het panel bepleit wel een betere institutionele inbedding en meer personele ondersteuning voor de examencommissie, opdat deze haar werk nog beter kan doen.

Het panel is positief over de verschillende toetsvormen en ook over het toepassen van twee verschillende toetsen en toetsvormen in de vakken.

Het proces van begeleiding en beoordeling van de Bachelorscripties is adequaat ingericht. De begeleiding van de studenten is stevig en goed gestructureerd. De beoordeling komt op betrouwbare wijze tot stand, gezien de inzet van twee examinatoren en het gebruik van een degelijk beoordelingsformulier. Het panel beveelt wel aan de ethische toetsing van de scripties strikter in te richten.

Het panel vindt dat de opleiding passende maatregelen heeft genomen om de kwaliteit van de toetsing en beoordeling te waarborgen. Deze maatregelen waaronder het collegiale overleg over de toetsen, de jaarlijkse toetscontroledagen en de periodieke bestudering van scripties en toetsen door examencommissie met docenten, dragen bij aan de validiteit van de toetsen en de betrouwbaarheid van de beoordelingen. Het panel pleit er wel voor het toezicht op fraude en plagiaat strikter en systematischer te organiseren.

Het panel acht de toetsen van de vakken qua inhoud en diepgang naar behoren.

Het panel is ingenomen met het streven naar interdisciplinariteit in de scripties maar vindt dat sommige scripties wel erg veel disciplines bij het onderwerp van de scriptie betrekken. Het panel kan zich vinden in de becijfering van de scripties. Het panel spreekt wel de hoop uit dat de cijfers omhoog zullen gaan in het nieuwe curriculum.

De toegang voor de afgestudeerden tot een brede waaier van masteropleidingen wordt door het panel positief gewogen. Het panel beveelt wel aan de studenten beter en uitgebreider te informeren over de mogelijkheden op de arbeidsmarkt, direct na het afstuderen of na een vervolgmasteropleiding.

Het visitatiepanel dat de beoordeling van de opleiding Bachelor Algemene Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam heeft uitgevoerd, komt tot het oordeel voldoende voor deze opleiding en adviseert de NVAO een positief besluit over de accreditatie van deze opleiding te nemen.

Rotterdam, 5 september 2018

Prof. dr. L. Van Langenhove
voorzitter

drs. W. Vercouteren
secretaris

2. Proces van beoordeling

Evaluatiebureau Certiked VBI heeft het verzoek ontvangen van de Universiteit van Amsterdam om een beoordeling uit te voeren van de opleiding Bachelor Algemene Sociale Wetenschappen in het kader van de procedure met het oog op de accreditatie van de opleiding van de NVAO. De beoordeling is uitgevoerd op basis van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling van 20 december 2016 (Staatscourant nr. 69458).

In het kader van de visitatiegroep waarvan de opleiding deel uitmaakt, is over de gewenste samenstelling van het panel gesproken. De samenstelling van het visitatiepanel voor de beoordeling van deze opleiding is daarop gebaseerd. Aldus is het panel dat de beoordeling van de opleiding op zich zou nemen tot stand gekomen.

Na overleg met de instelling heeft Certiked de beoogde leden van het visitatiepanel uitgenodigd in het panel zitting te nemen. De panelleden hebben daarop positief geantwoord. Het panel bestond uit de volgende personen:

- Prof. dr. L. Van Langenhove, hoogleraar Social Sciences Methodology, Vrije Universiteit Brussel (voorzitter);
- Prof. dr. A. Need, hoogleraar Sociology of Public Governance, Universiteit van Twente (panellid);
- Prof. dr. L. Goossens, hoogleraar Psychology and Development in Context, Katholieke Universiteit Leuven (panellid);
- Prof. dr. G.B.M. Engbersen, hoogleraar Algemene Sociologie, Erasmus Universiteit Rotterdam, lid Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (panellid);
- J. Klokgieters, student Bachelor Algemene Sociale Wetenschappen, Universiteit Utrecht (studentlid).

Als procescoördinator/secretaris namens Certiked trad op drs. W. Vercouteren.

Certiked heeft namens de opleiding de samenstelling van het panel ter goedkeuring voorgelegd aan de NVAO. De NVAO heeft haar goedkeuring verleend.

De procescoördinator van Certiked heeft ter voorbereiding op de visitatie een bezoek gebracht aan de opleiding. Bij die gelegenheid is tussen de vertegenwoordigers van de opleiding en de procescoördinator gesproken over de opbouw en de structuur van de zelfevaluatie en de onderwerpen die daarin aan de orde zouden moeten komen. Ook is over de agenda van het locatiebezoek van gedachten gewisseld. Tot slot is de planning van de werkzaamheden ter voorbereiding op het locatiebezoek doorgenomen.

Tijdens het proces van voorbereiding voorafgaande aan het locatiebezoek is geregeld contact geweest tussen de opleiding en de procescoördinator om zaken meer in detail op elkaar af te stemmen. De activiteiten zijn uitgevoerd zoals in de planning afgesproken is. De opleiding heeft de agenda voor het locatiebezoek goedgekeurd. Een conceptversie van de zelfevaluatie is doorgenomen op de punten van volledigheid en inzichtelijkheid.

De opleiding heeft een lijst met eindwerken van afgestudeerden van de laatste studiejaar toegezonden. Daaruit heeft de procescoördinator namens het panel 15 eindwerken geselecteerd. Deze selectie was gebaseerd op de verdeling van cijfers die met de verdeling van de cijfers in de oorspronkelijk aangeboden lijst overeenkomt.

De voorzitter van het visitatiepanel en de procescoördinator hebben voorafgaande aan het locatiebezoek met elkaar gesproken. Daarbij is het profiel van de voorzitter van visitatiepanels doorgenomen. De voorzitter is over het profiel ingelicht en heeft zich dat profiel eigen gemaakt. Ook hebben de voorzitter en de procescoördinator over de aanpak van de visitatie gesproken. Zij zijn daarbij tot afspraken over de taakverdeling gekomen.

De voorzitter en de leden van het panel hebben tijdig voorafgaande aan het locatiebezoek de zelfevaluatie met de daarbij behorende bijlagen van de opleiding ontvangen. In de zelfevaluatie was een hoofdstuk van de studenten opgenomen. De expertleden binnen het panel hebben daarnaast een aantal van de geselecteerde eindwerken toegezonden gekregen.

De procescoördinator heeft de panelleden benaderd om hen in te lichten over het proces van visitatie en hen uit te nodigen hun voorlopige bevindingen en de vragen die zij aan de vertegenwoordigers van de opleiding zouden willen stellen, te verzamelen en toe te sturen. De leden van het panel hebben dat gedaan. Voorafgaande aan het locatiebezoek heeft het panel een intern overleg gevoerd. Daarbij hebben de panelleden hun voorlopige bevindingen uitgewisseld, hun bevindingen over de eindwerken onderling gedeeld, de opgestelde vragen doorgenomen en aan de hand van de agenda het locatiebezoek voorbereid.

Het locatiebezoek aan de opleiding vond plaats op 20 februari 2018. Het bezoek is verlopen conform de vooraf vastgestelde agenda. Het panel heeft op de dag van het locatiebezoek met alle geledingen van de opleiding kunnen spreken, zijnde de vertegenwoordigers van het Faculteitsbestuur, het management van de opleiding, leden van de examencommissie, docenten en examinatoren van eindwerken, studenten waaronder een lid van de opleidingscommissie en alumni. Vertegenwoordigers van de opleiding en het visitatiepanel hebben een ontwikkelgesprek gevoerd, gericht op de mogelijke verdere ontwikkeling van de opleiding.

In het besloten overleg aan het einde van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen gewogen en de overwegingen opgesteld op basis van het informatiedossier, de bestudeerde eindwerken en de gevoerde gesprekken. Vervolgens is het oordeel over de verschillende standaarden en de opleiding als geheel opgesteld. Aan het einde van het locatiebezoek is dit oordeel op hoofdlijnen aan het management van de opleiding kenbaar gemaakt.

Na het locatiebezoek heeft de secretaris een conceptrapport van bevindingen, overwegingen en conclusies opgesteld. De leden van het panel hebben daarop hun commentaar gegeven. Nadat de secretaris deze opmerkingen had verwerkt, heeft hij het conceptrapport voor feitelijke onjuistheden aan de opleiding voorgelegd. Na verwerking hiervan is het definitieve rapport aan de opleiding verzonden.

3. Gegevens over de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

Naam opleiding in Croho: B Algemene Sociale Wetenschappen
Oriëntatie en niveau opleiding: Bachelor Wetenschappelijk Onderwijs
Aantal studiepunten: 180 EC
Afstudeerrichtingen: Niet van toepassing
Locatie: Amsterdam
Variant: Voltijd
Registratienummer in Croho: 21PK-56631

Administratieve gegevens van de instelling

Naam instelling: Universiteit van Amsterdam
Status instelling: Bekostigde instelling
Instellingstoets kwaliteitszorg: Geslaagd

Het curriculum van de opleiding is de afgelopen tijd tamelijk grondig herzien. Het eerste jaar van het curriculum is inmiddels op de nieuwe leest geschoeid. Het tweede en het derde jaar zijn nog als voorheen. Het panel heeft de opleiding beoordeeld op grond van het nieuwe eerste jaar en het bestaande tweede en derde jaar, omdat de resultaten van deze jaren bekend zijn.

4. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard

4.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding is een sociaalwetenschappelijke, interdisciplinaire bacheloropleiding. De opleiding heeft een nominale studieduur van drie jaar en heeft een studiebelasting van 180 EC.

De doelstellingen van de opleiding zijn studenten in te wijden in de concepten, theorieën en methoden van verschillende sociale wetenschappen en hen te leren deze onderling in verband te brengen en te integreren om zo sociaalwetenschappelijke vraagstukken te onderzoeken en te analyseren. In de ogen van de opleiding raken hedendaagse sociaalwetenschappelijke vraagstukken aan meerdere disciplines en vragen onderzoek en analyse van deze vraagstukken om een interdisciplinaire benadering. Om invulling aan de interdisciplinariteit te geven, richt de opleiding zich op de studie van de sociale wetenschappen, zijnde antropologie, sociologie, politicologie, psychologie en sociale geografie en planologie. De opbouw van de opleiding gaat van onderwijs in deze disciplines naar een multidisciplinaire beschouwing en van daaruit naar een interdisciplinaire benadering. Bij het onderzoeken en analyseren van vraagstukken richt de opleiding zich primair op vraagstukken van duurzaamheid en diversiteit.

Omdat interdisciplinariteit een voorname doelstelling is, overweegt de opleiding de naam te veranderen in Bachelor Interdisciplinaire Sociale Wetenschap.

De opleidingen Algemene Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Utrecht hebben regelmatig inhoudelijk overleg. Deze opleidingen hebben een domeinspecifiek referentiekader opgesteld voor de opleidingen in dit domein. Deze opleiding beantwoordt aan het interdisciplinaire, probleemgerichte en sociaalwetenschappelijke karakter dat volgens dit kader voor de opleidingen in dit domein kenmerkend is.

De opleiding beoogt studenten op te leiden tot sociaalwetenschappelijk onderzoeker of tot academisch professional voor onder meer functies in beleid, onderwijs of journalistiek. Deze functies zullen ze pas kunnen bekleden na een vervolgmasteropleiding en in het eerste geval vaak ook een promotie. Voor deze en andere opleidingen van het College en de Graduate School Sociale Wetenschappen is een Raad van Advies ingesteld. Deze geeft advies over de afstemming van de opleidingen op het werkveld. De Raad komt twee keer per jaar bijeen.

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten opgesteld. Volgens deze worden de studenten opgeleid in kennis van en inzicht in de samenstellende sociale wetenschappen, in interdisciplinair onderzoek van sociaalwetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken, in kritische reflectie op dat onderzoek, in het deelnemen aan wetenschappelijke discussies, in het lezen van wetenschappelijke literatuur en in het volgen van ontwikkelingen in het vakgebied.

De beoogde leerresultaten zijn door de opleiding met de Dublin descriptoren voor bacheloropleidingen vergeleken. Daaruit kan worden afgeleid dat deze aan het niveau van de bachelor voldoen.

De opleiding is vergeleken met andere interdisciplinaire opleidingen in Nederland, Duitsland, Engeland en de Verenigde Staten. Uit deze vergelijking zijn overeenkomsten gebleken maar is ook het profiel van de opleiding scherper naar voren gekomen als zijnde gericht op de genoemde sociale wetenschappen, met een probleemgerichte benadering en met de nadruk op kwalitatief en kwantitatief empirisch onderzoek. De opleiding onderzoekt mogelijkheden tot samenwerking met gelijkgestemde opleidingen in het buitenland.

Overwegingen

Het panel is zeer te spreken over de doelstellingen van de opleiding en de wijze waarop deze zijn uitgewerkt. Deze omvatten de disciplinaire basis van de samenstellende sociale wetenschappen en de opbouw van daaruit naar de interdisciplinaire benadering van sociaalwetenschappelijke vraagstukken. Het panel waardeert ook de probleemgerichte aanpak en de thema's duurzaamheid en diversiteit die de opleiding daarvoor heeft gekozen.

Het panel zou een naamsverandering begrijpen die het interdisciplinaire karakter van de opleiding beter tot uiting zou brengen.

Het domeinspecifieke referentiekader dat de opleidingen van de Universiteit van Amsterdam en van de Universiteit Utrecht hebben opgesteld, is in de ogen van het panel een overtuigende beschrijving van het domein. Het panel prijst het initiatief om tot dit kader te komen en het resultaat dat de opleidingen in deze hebben bereikt.

Het panel is positief over het streven van de opleiding studenten op te leiden voor zowel posities in het onderzoek als in het professionele werkveld, ook al zal dat voor velen van hen pas na de opvolgende masteropleiding van toepassing zijn.

Het panel acht de beoogde leerresultaten goed afgestemd op de doelstellingen en ziet deze als goed en zeer compleet uitgewerkt. De beoogde leerresultaten beantwoorden aan het niveau van de bachelor.

De door de opleiding uitgevoerde vergelijking met soortgelijke opleidingen in Nederland en daarbuiten wordt door het panel gewaardeerd, mede omdat het profiel van de opleiding daaruit scherp blijkt. Het panel moedigt de opleiding aan de samenwerking met andere interdisciplinaire opleidingen voort te zetten, omdat zulks tot versterking van de opleiding kan leiden.

Beoordeling van de standaard

Op grond van de bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel standaard 1 *Beoogde leerresultaten* als goed.

4.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Standaard 2. Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De opleiding Bachelor Algemene Sociale Wetenschappen is een opleiding van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Binnen de Faculteit is de opleiding opgenomen in het College Sociale Wetenschappen waartoe ook andere bacheloropleidingen van de Faculteit behoren. De opleiding wordt aangestuurd door de opleidingsdirecteur, die terzijde gestaan wordt door de jaarcoördinatoren, de opleidingscoördinator en de studieadviseur. De opleidingscommissie, bestaande uit studenten en docenten, geeft het opleidingsmanagement advies over de kwaliteit van de opleiding. De examencommissie voor de opleiding ziet toe op de kwaliteit van de toetsen en examens en op het gerealiseerde niveau van de studenten.

Het aantal instromende studenten varieerde de afgelopen jaren tussen 82 en 150 studenten per jaar. Het overgrote deel van de studenten heeft een vwo-vooropleiding. Tussen 10 % en 15 % van de studenten heeft een hbo-propedeuse.

Zoals eerder gezegd, wordt het curriculum vernieuwd. Het eerste jaar is nu reeds herzien. De andere twee studiejaar volgen de nu komende jaren. Het curriculum wordt vernieuwd om de sterke kanten van de opleiding beter tot uitdrukking te laten komen, de opbouw en samenhang van het curriculum te verbeteren en de interdisciplinaire leerlijn te versterken. De opleiding heeft zowel voor het bestaande als het nieuwe curriculum de relaties tussen de beoogde leerresultaten en de onderdelen van het curriculum getoond. Het nieuwe curriculum is gestructureerd volgens een viertal leerlijnen. Dat zijn de leerlijn theorie/inhoud die gaat over concepten en theorieën van de samenstellende disciplines en over de verbindingen tussen deze disciplines, de leerlijn methoden/onderzoek waarin de studenten methoden en technieken van kwalitatief en kwantitatief onderzoek leren, de leerlijn academische/professionele vaardigheden die de studenten onder meer communicatieve en reflectieve vaardigheden en kritisch denken bijbrengt en de leerlijn interdisciplinariteit waarin de studenten leren sociaalwetenschappelijke vraagstukken op interdisciplinaire wijze te benaderen. De leerlijn academische/professionele vaardigheden is vooral in de inhoudelijke vakken verweven maar kent in het eerste jaar twee aparte vakken *Academische Vaardigheden*. De leerlijn interdisciplinariteit is deels in de vakken van de overige leerlijnen verwerkt en kent deels eigen vakken in de vorm van een drietal *Integratiepractica* in het eerste en tweede studiejaar. In het derde jaar hebben de studenten 30 EC ruimte voor een minor, stage of verblijf in het buitenland en doen zij het *Bacheloronderzoek* (12 EC). In het eerste studiejaar wordt de stof disciplinair en multidisciplinair aangeboden. In het tweede jaar wordt de stap van multidisciplinariteit naar interdisciplinariteit gezet. Het bestaande of oude curriculum kent in het tweede jaar twee interdisciplinaire vakken en twee vakken over methoden en technieken van onderzoek, die vooral op kwantitatief onderzoek ingaan. Daarnaast hebben de studenten 30 EC aan zogenoemde *Domeinvakken* waarin ze op één van de interdisciplinaire domeinen van de opleiding kunnen ingaan, zoals conflict studies of urban studies maar ook een eigen pakket kunnen samenstellen. In het derde jaar volgen de studenten het vak *Colloquium Wetenschap en Samenleving* waarin de brug naar beleidsvraagstukken en de implementatie van beleid wordt geslagen, een interdisciplinair vak. Ze sluiten het curriculum af met de *Bachelorscriptie* (18 EC) en 30 EC ruimte om de aansluiting op de vervolgmasteropleidingen mogelijk te maken. Studenten die het eerste jaar in één jaar hebben afgerond en een gemiddeld cijfer van 7,5 of hoger hebben, kunnen het honoursprogramma volgen met 30 EC extra vakken. Ongeveer 10 % van de studenten doet dat.

Er zijn 45 docenten aan de opleiding verbonden, inclusief 14 junior docenten. Deze docenten zijn in dienst van de afdelingen Sociologie, Antropologie, Politicologie of Geografie, Planologie en Internationale Ontwikkelingsstudies. De opleiding heeft geen eigen afdeling. De disciplines die binnen de opleiding worden onderwezen, zijn ruimschoots binnen het docententeam vertegenwoordigd. Het percentage gepromoveerde docenten bedraagt 56 %, inclusief juniordocenten en PhD-studenten. De coördinatoren van de vakken zijn gepromoveerd. Zij geven de hoorcolleges. De docenten in de werkcolleges en in het mentoraat zijn overwegend niet gepromoveerd. Het aandeel docenten met een BKO is 47 %, terwijl 16 % van hen met een BKO-traject bezig zijn. Van de huidige docenten zijn ongeveer 2/3 vaste docenten, terwijl 1/3 een tijdelijk contract heeft. De studenten zijn te spreken over de docenten.

De toelatingseisen tot de opleiding bestaan uit een vwo-diploma waarbij geen eisen worden gesteld aan het profiel. De opleiding adviseert wel een profiel met geschiedenis, economie of wiskunde B. De aankomende studenten doorlopen een verplichte matchingsprocedure waarna ze een advies krijgen over hun kans van slagen in de opleiding.

De didactische principes van de opleiding zijn erop gericht de aard van de te leren kennis en vaardigheden optimaal te ondersteunen. Zo worden studenten in de methodologische vakken in onderzoeksmethoden getraind en leren ze binnen een aantal vakken academische vaardigheden. De werkvormen zijn vooral hoorcolleges en werkgroepen. De omvang van de werkgroepen is ongeveer 25 studenten in het eerste jaar en ongeveer 30 studenten in de latere jaren. De studenten voorzien elkaar daarin van feedback. De opleiding past innovatieve werkvormen toe waaronder de inzet van digitale hulpmiddelen en de zogenaamde *pressure cooker* waarin studenten in tweeënhalve dag aan een opdracht van een externe opdrachtgever werken. Het aantal contacturen is 12 uur per week in het eerste jaar, 10 uur in het tweede jaar en 8 uur in het derde jaar. De student-docentratio is 28 : 1. De studenten worden in het eerste jaar begeleid door hun tutor, die de docent van het vak Academische Vaardigheden is. De studieadviseur bewaakt de studievoortgang en bespreekt deze met de tutores. Studenten dienen in het eerste jaar aan de vereisten van het Bindend Studieadvies (42 EC) te voldoen. In de latere jaren is de begeleiding van de studenten eerder een zaak van de studieadviseur. De studenten besteden gemiddeld 27 uur per week aan hun studie. Het rendement van de opleiding is gemiddeld 19 % na drie jaar en 63 % na vier jaar (cijfers voor laatste vijf tot zes cohorten). De opleiding wijt deze ongunstige cijfers aan het minder goed gestructureerde tweede jaar in het bestaande of oude curriculum.

Overwegingen

Het panel acht de organisatie van de opleiding op zich in orde maar ziet wel het nadeel dat de opleiding geen eigen afdeling heeft. Dat beperkt de interactie tussen de docenten.

Het panel heeft vastgesteld dat zowel het bestaande als het nieuwe curriculum overeenstemmen met de beoogde leerresultaten. Het panel beschouwt het nieuwe curriculum van de opleiding als een stevige stap voorwaarts waarbij het bestaande curriculum overigens niet ontoereikend is. De leerlijnen die nu ingevoerd zijn, doen recht aan de verschillende componenten van kennis en vaardigheden (theorie, methodologie, academische vaardigheden, interdisciplinariteit) die de studenten zouden moeten leren en geven structuur en samenhang aan het curriculum. Het panel spreekt zijn waardering uit voor onder meer de integratiepractica en het stevige onderwijs in statistiek en methodologie. De opleiding zou volgens het panel meer internationale, interdisciplinaire literatuur kunnen aanbieden.

Het panel beschouwt de docenten als een enthousiast en krachtig team. Het panel acht de vakinhoudelijke kennis van de docenten beslist naar behoren. Het aandeel gepromoveerde docenten en het aandeel docenten met een BKO is evenwel te beperkt. Het panel beveelt aan dit te verbeteren.

Het panel beschouwt de toelatingseisen en de toelatingsprocedure als toereikend.

Het panel acht de didactische vormgeving van de opleiding en de werkvormen naar behoren. De student-docentratio en het aantal contacturen blijven binnen aanvaardbare grenzen, alhoewel deze geoptimaliseerd kunnen worden. De studiebelasting is ook gepast. Het panel beschouwt de studiebegeleiding als zijnde adequaat. Het panel beveelt wel aan het studierendement te verbeteren.

Beoordeling van de standaard

Op grond van de bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel standaard 2 *Onderwijsleeromgeving* als voldoende.

4.3 Standaard 3: Toetsing

Standaard 3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het beleid inzake toetsing en examinering van de opleiding is afgestemd op het Kader Toetsbeleid van de Universiteit van Amsterdam en het Toetsbeleid Sociale Wetenschappen op het niveau van het College Sociale Wetenschappen. De examencommissie van de opleiding ziet toe op de kwaliteit van toetsen en examens. De opleiding kan beschikken over de inzet van een extern toetsdeskundige.

De meeste vakken wordt afgesloten met ten minste twee toetsen die samen het eindcijfer van het vak bepalen. De vormen van toetsing zijn onder meer schriftelijke tentamens, schriftelijke opdrachten, presentaties, participatie tijdens de colleges, essays en groepsopdrachten. De schriftelijke tentamens en de schriftelijke opdrachten vormen het leeuwendeel van de toetsing.

De scriptiecoördinator coördineert het vak Bachelorscriptie en stuurt de begeleiders aan. Voor de scriptie dragen de studenten gewoonlijk zelf een onderwerp aan. De scriptiecoördinator zoekt daar een begeleider bij. De scriptiebegeleiders spreken elkaar iedere twee weken. De eerste zes weken van het scriptieproces zijn een groepsproces waarin studenten onder meer aan de probleemstelling en het theoretisch kader werken. De voortgang van dat proces wordt bewaakt door de begeleider. Er is een go/no go moment aan het einde van de zes weken wanneer de begeleider en de tweede lezer onafhankelijk van elkaar het onderzoeksvoorstel beoordelen. Deze twee examinatoren beoordelen ook het eindwerk. Zij vullen afzonderlijk het beoordelingsformulier in en komen samen tot het cijfer. Er is geen ethische commissie waaraan scripties worden voorgelegd. De docenten moeten daarop toezien.

De opleiding neemt maatregelen om de kwaliteit van de toetsing en examinering te waarborgen. De examencommissie is betrokken bij de opzet van het nieuwe curriculum om te zorgen dat de beoogde leerresultaten daarin goed afgedekt zijn. De examinatoren binnen de opleiding worden benoemd door de examencommissie. Examinatoren van de scriptie moeten gepromoveerd zijn. Als ze dat niet zijn, dan moet dispensatie gevraagd worden bij de examencommissie. De gemaakte toetsen zijn voorzien van een antwoord- of beoordelingsmodel. De toetsen worden door een collega-examinator gezien. Docenten en de examencommissie komen op de jaarlijkse *toetscontroledag* bij elkaar om over toetsing en examinering waaronder de beoordeling van de scriptie te spreken. Op deze dag wordt ook een zestal scripties en de beoordeling daarvan aan een nader onderzoek onderworpen. De examencommissie bekijkt ook regelmatig toetsen van vakken. Studenten krijgen waar mogelijk voorbeeldtoetsen te zien. Werkstukken en scripties dienen op plagiaat en fraude te worden bekeken door de examinatoren. Gevallen van fraude en plagiaat worden door de examencommissie behandeld. In de afgelopen jaren was sprake van een aantal gevallen.

Overwegingen

Het panel acht het beleid van de opleiding inzake toetsing en examinering naar behoren. Daarnaast is het panel te spreken over het functioneren van de examencommissie en de aanwezigheid van een externe toetsdeskundige. Het panel pleit wel voor een betere institutionele inbedding en meer personele ondersteuning voor de examencommissie, opdat deze haar werk nog beter kan doen.

Het panel is positief over de verschillende toetsvormen en ook over het toepassen van twee verschillende toetsen en toetsvormen in de vakken.

Het proces van begeleiding en beoordeling van de Bachelorscripties is volgens het panel adequaat ingericht. De begeleiding van de studenten is stevig en goed gestructureerd vormgegeven. De beoordeling komt op een betrouwbare wijze tot stand, doordat daar twee examinatoren bij betrokken zijn, die de beoordeling aan de hand van een degelijk beoordelingsformulier uitvoeren. Wel beveelt het panel aan de ethische toetsing van de scripties strikter in te richten.

Het panel vindt dat de opleiding passende maatregelen heeft genomen om de kwaliteit van de toetsing en beoordeling te waarborgen. Deze maatregelen waaronder het collegiale overleg over de toetsen, de jaarlijkse toetscontroledagen en de periodieke bestudering van scripties en toetsen door examencommissie met docenten, dragen bij aan de validiteit van de toetsen en de betrouwbaarheid van de beoordelingen. Het panel pleit er wel voor het toezicht op fraude en plagiaat strikter en systematischer te organiseren.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel standaard 3 *Toetsing* als voldoende.

4.4 Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4. De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.
--

Bevindingen

Het panel heeft de toetsen van een aantal van de vakken van de opleiding bekeken.

Het panel heeft de eindwerken ofwel Bachelorscripties van in totaal vijftien afgestudeerden bestudeerd.

Het is het panel opgevallen dat de opleiding relatief bescheiden cijfers voor de scripties geeft. Bij de beoordeling van de scripties door de opleiding speelt de mate waarin de studenten tot integratie van disciplines komen, een voorname rol. Omdat niet veel studenten daarin volledig slagen, worden niet vaak hoge cijfers gegeven.

Meer dan 80 % van de afgestudeerden vervolgt de studie op masterniveau. De studenten stromen door naar zeer uiteenlopende, zowel interdisciplinaire als disciplinaire masteropleidingen. De meesten van hen blijven studeren aan de Universiteit van Amsterdam. De toegang tot de masteropleidingen is over het algemeen goed waarbij studenten bij disciplinaire masters soms uitgebreide aansluitprogramma's moeten volgen.

Overwegingen

Het panel acht de toetsen van de vakken qua inhoud en diepgang naar behoren.

Het panel is ingenomen met het streven naar interdisciplinariteit in de scripties maar vindt dat sommige scripties wel erg veel disciplines bij het onderwerp van de scriptie betrekken. Het panel kan zich vinden in de becijfering van de scripties. Het panel spreekt wel de hoop uit dat de cijfers omhoog zullen gaan in het nieuwe curriculum.

De toegang voor de afgestudeerden tot een brede waaier van masteropleidingen wordt door het panel positief gewogen. Het panel beveelt wel aan de studenten beter en uitgebreider te informeren over de mogelijkheden op de arbeidsmarkt, direct na het afstuderen of na een vervolgmasteropleiding.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel standaard 4 *Gerealiseerde leerresultaten* als voldoende.

5. Overzicht van beoordelingen

Standaard	Beoordeling
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Goed
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
Standaard 3: Toetsing	Voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	Voldoende
Opleiding als geheel	Voldoende

6. Aanbevelingen

In dit rapport zijn enkele aanbevelingen aan de opleiding opgenomen. Deze aanbevelingen worden hieronder samenvattend opgesomd.

- De samenwerking met andere interdisciplinaire opleidingen voortzetten, omdat zulks tot de versterking van de opleiding kan leiden.
- Meer internationale, interdisciplinaire literatuur aan de studenten aanbieden.
- Het aandeel van gepromoveerde docenten en het aandeel van docenten met een BKO verhogen.
- Het studierendement verbeteren.
- De examencommissie een betere institutionele inbedding bieden en meer personele ondersteuning geven, opdat deze haar werk nog beter kan doen.
- De ethische toetsing van de scripties strikter inrichten.
- Het toezicht op fraude en plagiaat strikter en systematischer organiseren.
- De studenten beter en uitgebreider informeren over de mogelijkheden op de arbeidsmarkt.